

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2395/2024
19.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Сергеј Ђуретић, адвокат из ..., против тужене „Eurobank Direktna“ а.д. Београд, чији је пуномоћник Ана Лазаревић, адвокат из ..., ради поништаја и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4043/23 од 21.12.2023. године, у седници одржаној 19.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4043/23 од 21.12.2023. године – дела става првог изреке којим је потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П1 72/22 од 07.02.2023. године у ставу првом изреке.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4043/23 од 21.12.2023. године у преосталом делу става првог и ставу другом изреке и пресуда Трећег основног суда у Београду П1 72/22 од 07.02.2023. године у ставу другом и трећем изреке и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 72/22 од 07.02.2023. године ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев па је поништено решење „Piraeus Bank“ а.д. дел.бр. ... од 17.05.2017. године о отказу уговора о раду број ... од 19.04.2006. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљу врати на радно место „регионалног менаџера за регион ...“, на послове које је обављала пре незаконитог отказа. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужилји накнади трошкове поступка у износу од 183.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4043/23 од 21.12.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П1 72/22 од 07.02.2023. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужила је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП Врховни суд је нашао да је ревизија тужене делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 355. став 1. и 5. ЗПП јер другостепени суд није туженом ускратио право на образложену пресуду, супротно наводима у ревизији.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је почев од 24.02.2006. године била запослена код правног претходника тужене „Piraeus Bank“ а.д. на основу уговора о раду на неодређено време. Према Анексу уговора о раду од 13.03.2015. године, тужила је распоређена на радно место „регионални менаџер за регион ... / Сектор мреже филијала“, са зарадом у износу од 2.602 евра у бруто динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан обрачуна. Према Обавештењу са образложењем разлога за закључење анекса уговора о раду од 04.05.2017. године, тужили је понуђен премештај на радно место „стручни сарадник за продају у Сектору средстава и ликвидности“ у Одељењу продаје, због измене организације и систематизације радних места, због потребе процеса организације рада, као и због промене новчаног износа зараде, јер је 14.03.2017. године усвојен је Правилник о организацији и систематизацији радних места којим је предвиђено укидање појединих радних места и промена извршилаца на појединим радним местима, а у периоду одсуства тужиле због породилског одсуства и одсуства ради неге детета, рад на дотадашњем радном месту тужиле био је организован на начин да се успостави неометано обављање процеса рада, с обзиром на важност и сложеност послова радног места „регионални менаџер“, тако да је исто попуњено, па није било објективних могућности да тужила настави рад на том радном месту након престанка одсуства са рада, због чега је предложен премештај тужиле на понуђено радно место које је систематизовано и упражњено. Уједно је понуђена и измена уговорених услова рада у погледу зараде у износу од 1.350 евра бруто у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан обрачуна. Према Анексу од 04.05.2017. године тужила је премештена на радно место „стручни сарадник за продају“ у Сектору средстава и ликвидности у Одељењу продаје, са зарадом у износу о 1.350 евра бруто у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан обрачуна. Тужили је решењем правног претходника туженог од 17.05.2017. године отказан уговор о раду од 10.04.2006. године са свим припадајућим анексима због одбијања да закључи Анекс број 17 уговора о раду којим су измењени уговорени услови рада, а радни однос јој је престао даном пријема решења. У образложењу решења је наведено да је тужили понуђен премештај на радно место „стручни сарадник за продају“ у Сектору средстава и ликвидности у Одељењу продаје због потребе процеса и организације рада, јер је 14.03.2017. године усвојен Правилник о организацији и систематизацији радних места

који је ступио на снагу 01.04.2017. године, којим је предвиђено укидање појединих радних места и промена извршилаца на појединим радним местима, а у периоду одсуства тужиље због породилског одсуства радно место „регионални менаџер“ је попуњено и није било објективних могућности да тужилца настави рад на том радном месту након престанка одсуства са рада. Према Правилнику о организацији и систематизацији радних места правног претходника туженог од 12.03.2015. године и према Правилнику о организацији и систематизацији радних места правног претходника туженог од 27.07.2016. године, били су систематизовани региони „Север“ и „Југ“ и радно место „регионални менаџер“. Према Правилнику о организацији и систематизацији радних места туженог од 14.03.2017. године било је систематизовано радно место „регионални менаџер“ са два извршиоца и са условима- студије првог или другог степена друштвено-хуманистичких наука и других врста, и радно место „стручни сарадник за продају“ у Сектору средстава и ликвидности у Одељењу продаје, са једним извршиоцем и условима- студије првог или другог степена друштвено-хуманистичких наука и других врста. Према Анексу уговора о раду од 29.06.2015. године ББ је распоређена на радно место „менаџер за регион ...“. У моменту повратка на рад тужиље код туженог није било организационих промена у односу на радно место, и даље су постојала два извршиоца и то за регион „Север“ и за регион „Југ“, а радно место које је понуђено тужилци је четири ранга ниже у односу на претходно радно место и дупло нижа плата, због чега тужилца није прихватила закључење анекса. Радно место „стручног сарадника за продају“ и даље није било попуњено, а касније кроз систематизације је укинато.

Нижестепени судови су закључили да је тужилцино право да буде привремено спречена за рад по основу одсуства због породилског одсуства и одсуства ради неге детета, те да није било места да правни претходник туженог на радно место на коме је тужилца била распоређена, распореди односно премести другог запосленог за стално, већ само и искључиво за време одсутности тужиље, што није учинио, а према наведеним правилницима није било измене у односу на тужилцино радно место које није укинато, због чега је тужбени захтев за поништај решења од 17.05.2017. године о отказу уговора о раду основан.

По налажењу Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право.

Одредбом члана 171. став 1. Закона о раду, прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорних услова рада ради премештаја на други одговарајући посао због потребе процеса и организације рада. Под одговарајућим послом у смислу става 1. тачка 1. сматра се посао за чије се обављање захтева иста врста и степен стручне спреме који су утврђени уговором о раду. Одредбом члана 179. истог Закона, прописано је да запосленом може да престане радни однос без правног основа ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и ако одбије закључење анекса уговора о раду у смислу члана 171. став 1. тачка 1-5 Закона.

Наиме, тужилци је понуђено закључење анекса уговора о раду којим јој је понуђена измена уговорених услова рада ради премештаја на друго радно место код истог послодавца. Нижестепени судови су правилно оценили, имајући у виду да је

тужиља била привремено спречена за рад по основу права на трудничко одсуство и одсуство ради неге детета, да није било места да правни претходник туженог на тужиљино радно место „регионални менаџер за регион ...“ на коме је била распоређена, премести другог запосленог за стално. Тужиља је била привремено спречена за рад, па њено радно место није било упражњено, због чега је послодавац могао на тужиљино радно место да премести другог запосленог само и искључиво за време трајања одсуства тужиље, а најкасније до тужиљиног повратка на рад, па поступање правног претходника туженог као послодавца у конкретном случају представља злоупотребу права, како су то правилно закључили нижестепени судови. Правилницима о организацији и систематизацији радних места радно место тужиље није било укинута, па околност да је правни претходник туженог понудио друго радно место, није од утицаја у конкретном случају, супротно наводима у ревизији.

Из наведеног разлога Врховни суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Међутим, основано се ревизијом туженог указује да је побијана пресуда у делу у коме је постављен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиљу врати на радно место „регионални менаџер за регион ...“, послове које је обављала пре незаконитог отказа, засновано је на погрешној примени материјалног права, због чега ни чињенично стање није правилно и потпуно утврђено.

Одредбом члана 191. став 1. Закона о раду, прописано је да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио.

Правна последица незаконитог престанка радног односа, предвиђена одредбом члана 191. Закона о раду је између осталог враћање запосленог на рад, дакле успостављање пређашњег стања, с обзиром да је решење којим је запосленом престао радни однос поништено као незаконито. На тај начин уговор о раду који је запослени већ био закључио остаје на снази, али уколико послодавац није у могућности да запосленог врати на радно место са којег му је престао радни однос, он мора да му понуди закључење анекса уговора о раду за премештај на друго одговарајуће радно место. Значи, послодавац има обавезу да запосленог врати на рад, али није у обавези да га реинтегрише у радни однос на радно место са којег му је престао радни однос уколико то није у могућности.

У конкретном случају, радно место „регионални менаџер за регион ...“, на коме је тужиља била распоређена, није укинута, али је други запослени распоређен на то радно место, па је обавеза туженог била да тужиљи понуди анекс уговора о раду премештањем на друго одговарајуће радно место у смислу наведених одредаба закона, а не на радно место које је четири ранга ниже у односу на претходно радно место са дупло нижом платом на понуђеном радном месту. Међутим, нижестепени судови се нису бавили питањем да ли је код туженог постојало одговарајуће радно место на које

је тужиља могла бити премештена у тренутку враћања, после истека породичног одсуства и одсуства ради неге детета, па је чињенично стање остало у том делу неутврђено.

Из наведеног разлога Врховни суд је применом члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке, а судови ће у поновном поступку имајући у виду напред изнето, а у погледу околности да ли је код туженог постојало одговарајуће радно место у тренутку када се тужиља вратила на рад после истека одсуства, утврдити наведене чињенице и правилном применом материјалног права, поново одлучити о захтеву тужиље.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка јер зависи од одлуке о главној ствари.

**Председник већа- судија
Бранка Дражић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**